

Nr 6.

Ankom till riksdagens kansli den 25 februari 1919 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t rörande vissa ändringar i lagen angående tillsättning av prästerliga tjänster.

Närvarande: herrar Pettersson i Södertälje, Alexanderson, greve Spens, Fagerlin, Edward Larson, Fant, Klefbeck, friherre Fleetwood*, Lindley, Hederstierna, Carlson i Karlshamn, Svensson i Betingetorp, Söderberg och Billqvist.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Uti en inom andra kammaren väckt, till första lagutskottet hänvisad motion nr 77, har herr *Persson* i Tofta med instämmande av herr *Anderson* i Knapasjö föreslagit, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, det Kungl. Maj:t täcktes låta utarbета och för riksdagen framlägga förslag till sådan ändring i lagen angående tillsättande av prästerliga tjänster, att inskränkingen i prästernas ansökningsrätt till det stift de tillhöra upphör, och att Kungl. Maj:t erhåller sådant ökat inflytande vid tillsättande av prästerliga tjänster, att objektivitet och rättvisa kunna bliva behörigen tillgodosedda samt de demokratiens avigsidor, som vidlåda det nuvarande tillvägagångssättet, i möjligaste mån bortelimineras.

Beträffande motiveringen till ifrågakvarande hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

*Utskottets
yttrande.*

I förevarande motion upptagas till behandling två skilda spørsmål, nämligen dels frågan om stiftsbandets upphävande och dels frågan om beredande åt Kungl. Maj:t av ökat inflytande vid tillsättandet av prästerliga tjänster.

*Stiftsbandets
upphävande.*

Vad den första frågan angår, har riksdagen, såsom motionären i motiveringen för sin hemställan erinrat, i skrivelse till Kungl. Maj:t den 22 maj 1909, nr 218, anhållit om utredning angående stiftsbandets upphävande och framläggande av det förslag, vartill utredningen kunde föranleda. Sedermera har i en inom andra kammaren vid 1914 års första riksdag väckt motion hemställts, att då i det närmaste fem år förflutit, sedan riksdagen anhöll hos Kungl. Maj:t om utredning i nu förevarande avseende, utan att, motionärerna veterligt, Kungl. Maj:t tagit frågan under omprövning, riksdagen måtte förnya sin framställning i ämnet. Lagutskottet hemställde i avgivet utlåtande, att motionen icke måtte föranleda någon åtgärd, vilket utskottet motiverade därmed, att, enligt vad för utskottet uppgivits, prästlöneregleringssakkunniga, sedan de fullgjort sitt uppdrag med avseende å löneregleringen, skulle komma att till behandling upptaga riksdagens berörda framställning samt att frågan i dess dåvarande skick icke komme att bringas närmare sin lösning genom att riksdagen upprepade sin föregående framställning. Utskottets hemställan bifölls av riksdagen.

Enligt vad utskottet inhämtat, har riksdagens meranämnda framställning icke hitintills föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Vid sådant förhållande och då behovet av en snar utredning synes utskottet synnerligen angeläget, anser utskottet skäl vara för handen att till Kungl. Maj:t avlåta förnyad framställning i ämnet.

*Ökat infly-
tande åt
Kungl. Maj:t
vid tillsät-
tandet av
prästerliga
tjänster.*

Vidkommande den andra i motionen till behandling upptagna frågan, berör den en av de principfrågor rörande de prästerliga tjänsternas tillsättande, som efter grundliga utredningar och förslag genom lagen angående tillsättning av prästerliga tjänster den 9 december 1910 erhållit sin lösning i en viss riktning. Det inflytande på de prästerliga tjänsternas tillsättande, som förut tillkommit konungen, inskränktes genom nämnda lag i ej ringa grad till förmån för församlingarnas rätt att välja sina präster, och vid lagens behandling inom riksdagens andra kammare framhölls med styrka, att församlingen i en fråga av så djupt ingripande betydelse som val av kyrkoherde borde hava största möjliga frihet att välja den präst, som församlingen ansågo mest lämplig. Då utskottet delar den uppfattningen,

att församlingen bör äga att utse den präst, som den önskar erhålla, samt gällande bestämmelser innefatta ej oväsentliga garantier för att denna församlingens rätt icke varder missbrukat, finner utskottet motionen i denna del icke böra föranleda någon åtgärd.

Med stöd av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen med anledning av förevarande motion måtte anhålla, att Kungl. Maj:t ville snarast möjligt låta verkställa utredning angående stiftsbandets upphävande samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill en sådan utredning kan föranleda.

Stockholm den 25 februari 1919.

På första lagutskottets vägnar:

JAKOB PETTERSSON.
